

НАРЕДБА № 66 от 16.05.2019 г. относно допълнителните изисквания във връзка с класифицирането на инвестиционни застрахователни продукти като несложни по смисъла на чл. 342, ал. 5 от Кодекса за застраховането

Обн. - ДВ, бр. 42 от 28.05.2019 г.

Приета с Решение № 689-Н от 16.05.2019 г. на Комисията за финансов надзор

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) С наредбата се определят допълнителните изисквания във връзка с класифицирането на инвестиционни застрахователни продукти като несложни по смисъла на чл. 342, ал. 5 от Кодекса за застраховането.

(2) С наредбата се осигурява спазването на Насоки в рамките на директивата относно разпространението на застрахователни продукти относно основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, включващи структура, която затруднява клиента да разбере съществуващите рискове (ЕИОРА-17/651/2017), издадени от Европейския орган за застраховане и пенсионно осигуряване.

**Глава втора
ИЗИСКВАНИЯ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ДОГОВОРИ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 342, АЛ. 5, Т. 1, БУКВА „А“ ОТ КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО**

Раздел I

Изисквания към договорите за несложни инвестиционни застрахователни продукти по смисъла на чл. 342, ал. 5, т. 1, буква „а“ от Кодекса за застраховането

Чл. 2. (1) Инвестиционен застрахователен продукт може да се класифицира по смисъла на чл. 342, ал. 5, т. 1, буква „а“ от Кодекса за застраховането като несложен, ако отговаря на следните изисквания:

1. договорът за инвестиционен застрахователен продукт осигурява експозиция единствено към финансовите инструменти, смятани за несложни съгласно Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.), наричана по-нататък „Директива 2014/65/ЕС“, както следва:

а) финансовите инструменти по чл. 25, параграф 4, буква а) от Директива 2014/65/ЕС;

б) финансовите инструменти, покриващи критериите по чл. 57 на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (ОВ, L 87/1 от 31 март 2017 г.);

в) инструментите, които не са били определени като сложни съгласно Насоки на Европейския орган за ценни книжа и пазари за сложните дългови инструменти и структурираните депозити (ESMA/2015/1787);

2. договорът не включва структура, която затруднява ползвателя на застрахователни услуги да разбере съществуващите рискове.

(2) Застрахователят, съответно застрахователният посредник, извършва оценка дали договорите включват структура по ал. 1, т. 2, като отчита наличието на характеристиките по чл. 3 - 6.

Раздел II

Договорни характеристики, свързани с промени в естеството на договора и правото на откуп на инвестиционния застрахователен продукт

Чл. 3. Застрахователят, съответно застрахователният посредник, определя като договор, включващ структура, която затруднява ползвателя на застрахователни услуги да разбере съществуващите рискове, договор, който съдържа някоя от следните характеристики:

1. включва клауза, условие или предпоставка, които позволяват на застрахователя да промени съществено естеството, рисковия профил или профила на изплащане по инвестиционния застрахователен продукт;

2. няма опции за откупуване или реализиране по друг начин на инвестиционния застрахователен продукт на стойност, която е налична за ползвателя на застрахователни услуги или може да бъде установена от него при поискване на базата на правила, които са ясно определени в договора и обявени пред него;

3. съществуват преки или непреки разходи и такси, в резултат на които, макар технически да има опции за откупуване на инвестиционния застрахователен продукт, това би могло да доведе до неоправдани вреди за ползвателя на застрахователни услуги, тъй като разноските са непропорционални спрямо разходите за застрахователя във връзка с откупуването.

Раздел III

Договорни характеристики, свързани с определянето на стойността на падежа или откупната стойност, или сумата за изплащане при смърт

Чл. 4. (1) Застрахователят, съответно застрахователният посредник, оценява въздействието на механизмите, които определят стойността на падежа или откупната стойност, или сумата за изплащане при смърт, и дали те затрудняват ползвателя на застрахователни услуги да разбере съществуващите рискове, освен ако тези механизми произтичат пряко от националното законодателство, насочено конкретно към защита на интересите на потребителите.

(2) Като част от оценката застрахователят, съответно застрахователният посредник, определя като договор, включващ структура, която затруднява ползвателя на застрахователни услуги да разбере съществуващите рискове, договор, който съдържа някоя от следните характеристики:

1. стойността на падежа или откупната стойност, или сумата за изплащане при смърт зависи от променливи, определени от застрахователя, чието въздействие би било трудно да бъде разбрано от ползвателя на застрахователни услуги;

2. стойността на падежа или откупната стойност, или сумата за изплащане при смърт се основава на различни видове инвестиционна експозиция или стратегии, чието комбинирано въздействие би било трудно да бъде разбрано от ползвателя на застрахователни услуги;

3. стойността на падежа или откупната стойност, или сумата за изплащане при смърт може да варира често и/или значително в различни моменти от време през срока на договора или защото са изпълнени някои предварително определени прагови условия, или защото са достигнати определени времеви точки, освен в случаите на промени на стойността на падежа или откупната стойност, или сумата за изплащане при смърт поради изплащане на доброволни бонуси;

4. съществува гарантирана стойност на падежа или откупна стойност, или сума за изплащане при смърт, която подлежи на условия или времеви ограничения, чието въздействие би било трудно да бъде разбрано от ползвателя на застрахователни услуги, освен в случаите на промени в стойността на падежа или откупната стойност, или сумата за изплащане при смърт поради изплащане на доброволни бонуси.

Раздел IV

Договорни характеристики, свързани с разходите

Чл. 5. (1) Като част от оценката дали договорът включва структура, която затруднява ползвателя на застрахователни услуги да разбере съществуващите рискове, застрахователят, съответно застрахователният посредник, оценява дали ползвателят на застрахователни услуги би бил затруднен да разбере разходите, в частност условията, съгласно които разходите могат значително да се променят по време на срока на договора, включително в зависимост от резултата от инвестицията.

(2) Когато разходите произтичат пряко от националното законодателство, насочено конкретно към защита на интересите на потребителите, те не се смятат за включващи структура, която затруднява ползвателя на застрахователни услуги да разбере съществуващите рискове.

Раздел V

Договорни характеристики, свързани с бенефициера (ползващото се лице) по живото-застрахователния договор

Чл. 6. Когато застрахователният договор позволява ползвателят на застрахователни услуги да използва нестандартна формулировка, за да определи лицето, което има право да получи обезщетенията по съответния договор (клауза за ползващо лице), което може да доведе до затруднения при определянето на ползващото се лице и би могло да създаде трудности за ползващото се лице за получаване на обезщетенията при смърт на титуляря на полицата, застрахователят, съответно застрахователният посредник, определя договора като договор, включващ структура, която затруднява ползвателя на застрахователни услуги да разбере съществуващите рискове.

Глава трета

ИЗИСКВАНИЯ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ДРУГИ НЕСЛОЖНИ ИНВЕСТИЦИИ ПОСРЕДСТВОМ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРОДУКТИ СЪГЛАСНО ЧЛ. 342, АЛ. 5, Т. 1, БУКВА „Б" ОТ КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО

Чл. 7. (1) Инвестиционен застрахователен продукт може да се класифицира по смисъла на чл. 342, ал. 5, т. 1, буква „б" от Кодекса за застраховането като несложен, когато договорът не включва структура, която затруднява ползвателя на застрахователни услуги да разбере съществуващите рискове.

(2) Застрахователите, съответно застрахователните посредници, извършват оценка дали договорите включват структура по ал. 1, като за договорните характеристики, свързани със:

1. определянето на стойността на падежа или откупната стойност, или сумата за изплащане при смърт, се прилага чл. 4;
2. разходите, се прилага чл. 5;
3. ползващото лице по застрахователния договор, се прилага чл. 6.

Глава четвърта

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Чл. 8. Лицата, които са извършили нарушение на наредбата, както и лицата, които са допуснали извършването на такива нарушения, се наказват при условията и по реда на част осма от Кодекса за застраховането.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Доброволни бонуси“ са бонуси по застрахователния договор, чиито предоставяне или непредоставяне и размер съгласно условията на застрахователния договор зависят от преценката на застрахователя.

2. „Стандартна формулировка на клаузата за ползващо се лице“ е формулировка, която определя ползващото лице еднозначно и по начин, който разкрива нисък риск от затруднение за определянето му във времето, като напр. законните наследници на застраховащото лице.

3. „Нестандартна формулировка на клаузата за ползващо се лице“ е налище:

а) когато ползващото се лице е определено едновременно с родов и индивидуален критерий, които към датата на застрахователното събитие (падежа) може да не съвпадат (напр. определяне на ползващото лице като съпруг и едновременно с личното му име) или да не обхващат същото множество от лица (напр. определяне на децата на застрахования и изброяване на техните имена, без да се отчита възможността за тяхното увеличаване към датата на падежа);

б) когато ползващото се лице е индивидуализирано, но не е посочено заместващо лице в случай на негова смърт към датата на застрахователното събитие (падежа);

в) в други случаи, при които определянето на ползващите лица би могло да затрудни тяхното индивидуализиране към датата на застрахователното събитие (падежа) и отсъствието на съвет от страна на разпространителя на застрахователни услуги преди сключване на договора би могло да доведе до нежелани от застраховащото лице последствия.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 342, ал. 13 от Кодекса за застраховането и е приета с Решение № 689-Н от 16 май 2019 г. на Комисията за финансов надзор.

За председател: Диана Йорданова